

שְׁעֵשׂוּעָא דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מָאי הוּא. אֵלָּא,
 כֹּל צְדִיקָיָא דְקִיּוּמִין בְּדִיוקְנֵיהוּ
 מִתְלַבְּשֵׁן בְּגִנְתָּא בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא. בֵּינָן דְּאִתְסַחָן
 בְּמִלָּא דְזָמִין קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַחֲרֵיָא בֵּיהּ מִתְיָיא,
 עָאֲלִין כּוּלְהוֹן לְגַבֵּי מְשִׁיחַ וְשִׁאֲלִין מָה דְשִׁאֲלִין, וְהָא
 אֲתַעְרוּ חֲבַרְיָא.

לְבַתָּר מִתְכַּנְּשִׁין וּמְשַׁתְּדְּלִין כּוּלְהוּ בְּדַעְתָּא עֲלָאָה
 דְכוּלְהוּ מְתִיבְתֵי דְתַמָּן וְעֲלֵייהוּ כְּמָה מְזָנָן.
 וּמִתְחַדְּשֵׁי תַמָּן כְּמָה חֲדוּשִׁין בְּאוֹרֵייתָא. לְבַתָּר נְפִיק
 כּוּלְהוּ וְחֲמָאן כִּד אֲתֵי אֵלֵיהוּ לְגַבֵּי אֲבָהָן. אִיהוּ נְפִיק
 וְאִינְהוּ עָאֲלִין וְקִיּוּמִין קָמֵי אֲבָהָן וְחֲדוּ בְּהוּ בְּכַמָּה בְּנִין
 קְדִישִׁין דְּבְסַחְרֵנֵייהוּ וְחֲדָאן כּוּלְהוּ.

כִּד עֵייל קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּפִלְגוֹת לִילְיָא כּוּלְהוּ
 קִיּוּמֵי מִתְקַנָּן בְּדָקָא יְאוּת. וְכָל אֲשַׁתְּדְּלוֹתָא

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

עֲלִינָה בְּכָל הַיְשִׁיבוֹת שְׁשָׁם, וְעֲלֵיהֶם כְּמָה
 מְמַנִּים, וּמִתְחַדְּשִׁים שָׁם כְּמָה חֲדוּשִׁים
 בַּתּוֹרָה. אַחַר כֵּן יוֹצֵאִים כָּלֶם וְרוֹאִים כְּשָׂא
 אֵלֵיהוּ לְאַבוֹת, הוּא יוֹצֵא וְהֵם נִכְנָסִים,
 וְעוֹמְדִים לְפָנֵי הָאֲבוֹת, וּשְׂמַחִים בָּהֶם וּבְכַמָּה
 בְּנִים קְדוּשִׁים שְׂסַבִּיבָם וּשְׂמַחִים כָּלֶם.

כְּשֶׁנִּכְנָס הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּחֻצוֹת הַלֵּילָה,
 כָּלֶם עוֹמְדִים מִתְקַנָּים כְּרָאוּי, וְכָל
 הַשְּׂתַדְּלוֹת שֶׁהִשְׁתַּדְּלוּ כָּל אוֹתוֹ הַיּוֹם

הַלֵּילָה, וְאַחַר כֵּן מְסַדְּרִים הַשְּׂבַח שְׁלָהֶם
 וְעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה.

מִחֲדוּ שְׁעֵשׂוּעוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? אֵלָּא
 כֹּל הַצְּדִיקִים שְׁעוֹמְדִים בְּדְמוּתֵיהֶם
 וּמִתְלַבְּשִׁים בְּגוֹן כָּל יוֹם וְיוֹם, בֵּינָן שְׂרוּחֻצִים
 בְּטַל שְׁעֵתִיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחְיוֹת בּוֹ
 מַתִּים, נִכְנָסִים כָּלֶם לְמְשִׁיחַ וְשׂוֹאֲלִים מָה
 שְׂשׂוֹאֲלִים, וְהָרֵי הַתְּעוֹרְרוּ הַחֲבַרְיִים.

אַחַר כֵּן מִתְכַּנְּסִים וּמְשַׁתְּדְּלִים כָּלֶם בְּדַעַת

דְּאֶשְׁתַּדְּלִי כָּל הַהוּא יוֹמָא בְּחֵדוּשֵׁי דְאֹרֵייתָא, קְדָשָׁא
בְּרִידָא הוּא, תִּיאֻבְתִּיהָ בְּאֵינוּן צְדִיקָיָא דְחֵדִישׁוּ בְּהָ
מִילִין וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע בְּהוּ וּבְאֵינוּן מִילִין.

לְבַתָּר כּוּלְהוּ מִתְתַקְנָן דְּכָר וְנִקְבָּא. וְקוּדְשָׁא בְּרִידָא
הוּא בְּתַר דְּאָרְתָּ וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע בְּהוּ בְּכָל אֵינוּן
מִילִין רְזִין דְּחֵכְמָתָא דִּילְהוֹן, אֲתַגְלִי עַלְיֵיהוּ וְאֵינוּן
חֵמָאן בְּתַהוּא נֹעֵם יֵי. כְּדִין כְּלָהוּ חֵדָּאן בְּחֵדוּתָא סְגִי,
עַד דְּמִתְפַּשְׁטִי זִינָא וְנַהוּרָא דִּילְהוֹן. וּמִתְהוּא מְשִׁיבוּ
זִינָא וְנַהוּרָא דְחֵדוּתָא דִּילְהוֹן, עַבְדִּין פִּירִין וְאֵיבִין
לְעֵלְמָא דָּא. וְהַהוּא פְּרִי וְאֵיבָא עָאֵל תַּחֲזוּת גְּדַפּוּי
דְשְׂכִינְתָּא, עַד זְמָנָא דְאֵיצְטְרִידָא.

וְכֵן מִשְׁתַּעֲשַׁע בְּכָל צְדִיק וְצְדִיק (וְאֵמֵר) וְאֵמֵרִין, זַכָּאָה
אִיהוּ מְלָבָא דְבְנִין אֵלִין אֲתַבְּרִירוּ לְחוּלְקִיָּה
וְעַדְבִּיָּה.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וְאֹרְכִים, וּמֵאוֹתוֹ הַמִּשְׁפָּח זֵיו וְאוֹר שֶׁל חֵדוּתָא
שְׁלָהֶם עוֹשִׂים פְּרוֹת וְתוֹלְדוֹת לְעוֹלָם הַזֶּה,
וְאוֹתוֹ פְּרִי וְתוֹלְדָה נִכְנָס תַּחַת כְּנַפֵּי הַשְּׂכִינָה
עַד זְמַן שְׁצִרִידָא.

וְכֵן מִשְׁתַּעֲשַׁע בְּכָל צְדִיק וְצְדִיק, (וְאֵמֵר)
וְאֵמֵרִים: אֲשֶׁרֵי הַמִּלְךְ שְׂבָנִים הִלְלוּ נִבְרִירוּ
לְחַלְקוֹ וְנִגְדְּלוּ!

בְּחֵדוּשֵׁי תוֹרָה, תַּעֲזוּת הַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּאוֹתָם צְדִיקִים שֶׁחֵדְשׁוּ בְּהָ דְבָרִים,
וּמִשְׁתַּעֲשַׁע בְּהֶם וּבְאוֹתָם הַדְּבָרִים.

אַחַר כֵּן כָּלִם מִתְקַנְיִם זְכָר וְנִקְבָּה, וְאַחַר
שֶׁהַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא הִרִיחַ וְהִשְׁתַּעֲשַׁע בְּהֶם
בְּכָל אוֹתָם דְּבָרִים סוּדוֹת חֵכְמָתָם, מִתְנַגְּלָה
עֲלֵיהֶם, וְהֵם רוֹאִים בְּאוֹתוֹ נֵעֵם ה', אִזּוּ כָּלִם
שְׂמַחִים בְּחֵדוּתָא רַבָּה עַד שֶׁמִּתְפַּשְׁטִי זֵיוֹם

קָלָא אֶתְעָר מֵאַמְצַעִיתָא דְרִקִיעָא וְקָרָא בְּקַל תְּקוּף
 וְאָמַר, (תהלים קל"ז) זְכוֹר יי לִבְנֵי אָדוּם אֵת יוֹם
 יְרוּשָׁלַיִם הָאֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוּד בְּהַ. בְּדִין
 עֲרִטִירוּ דִילִיָּה וְקִרְקוּרָא דִילִיָּה וּמְכַל צְדִיקֵיָּא דְתַפְּן
 אֲשֶׁתִּמַּע בְּתַלְתַּת מֵאָה וְתִשְׁעֵין רִקִיעֵין. בְּגִין דְלֹא אֵית
 חֲדוּה וְשַׁעֲשׂוּעָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֶלָּא בְּשַׁעֲתָא
 דְקִיָּמֵי בְּהוּ (דְקָאִים בְּהַדִּי) צְדִיקֵיָּא דְתַפְּן. וּבְגִין דָּא אֹמֵי
 וְאָמַר, (תהלים קל"ז) אִם אֲשַׁכַּחְדָּ יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי
 תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי לְחִפִּי אִם לֹא אֲזַכְּרֵנִי אִם לֹא אֶעֱלֶה
 אֵת יְרוּשָׁלַיִם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחֲתִי. בְּכָל אֶתֶר דְאֵית
 חֲדוּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, קָלָא דָּא נְפִיק וְקָאֲרִי.

בְּדִין נְפִיק מִתַּפְּן וּסְלִיק וּבְטִישׁ רִקִיעֵין וְשִׁאֲנִי
 שִׁאֲנִין, עַד דְּכָל חִילֵי שְׂמִיָּא כּוֹלְהוּ
 בְּעֲרִטוּרָא. בְּדִין נְשַׁבָּא רוּחָא וּבְטִישׁ בְּטִרְפִין דְּהֵתוּא
 אֵילָנָא רַבְרָבָא וְכָל עַנְפִין דִילִיָּה בְּטִישֵׁין דָּא בְּדָא.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

נִשְׁבַּע וְאָמַר: אִם אֲשַׁכַּחְדָּ יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח
 יְמִינִי תִדְבַּק לְשׁוֹנִי לְחִפִּי אִם לֹא אֲזַכְּרֵנִי אִם
 לֹא אֶעֱלֶה אֵת יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחֲתִי.
 בְּכָל מְקוֹם שֵׁישׁ חֲדוּה לְקוּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 קוֹל זֶה יוֹצֵא וְקוֹרָא.

אֲזִי יוֹצֵא מִשָּׁם וְעוֹלָה וּמִכָּה רִקִיעִים וְשׁוֹאֵנִי
 שִׁאֲנִי, עַד שְׂכַל חִילוֹת הַשָּׁמַיִם כָּלָם בְּרַעֲשׁ
 הַשְּׂמֹחָה, וְאֲזִי נוֹשְׁבֵת רוּחַ וּמִכָּה בְּעֵלִים שָׁל

קוֹל מִתְעוֹרֵר מֵאַמְצַע הַרְקִיעַ וְקוֹרָא בְּקוֹל
 חֲזָק וְאָמַר: זְכוֹר ה' לִבְנֵי אָדוּם אֵת יוֹם
 יְרוּשָׁלַם הָאֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוּד בְּהַ. וְאֲזִי
 רַעֲשׁ הַשְּׂמֹחָה שָׁלוּ וְהַקְּרוּר שָׁלוּ וּמְכַל
 הַצְּדִיקִים שָׁשִׂם נִשְׁמָעִים בְּשִׁלְשׁ מֵאוֹת
 וְתִשְׁעִים רִקִיעִים, מִשׁוּם שִׁאֲנִי חֲדוּה וְשַׁעֲשׂוּעַ
 לְקוּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶלָּא בְּשַׁעֲהַ שְׁעוּמָדִים
 בְּהֵם (שְׁעוּמָד יַחַד עִם) הַצְּדִיקִים שָׁשִׂם, וּמִשׁוּם זֶה

וְקָלָא אֶתְעָר מִגּוֹ נוֹפָא דְאֵילָנָא וְקָרִי וְאָמַר. (תהלים ק"ה)
 זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דְּדָבַר צוּה לְאֶלְפִי דִר (דברי הימים א ט"ז)
 אֲשֶׁר בָּרַת אֶת אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק. בֵּינוֹן דְּקָלָא
 דָּא אֶתְעָר שָׁמַע אַבְרָהָם סָבָא וְאֶתְעָר (פְּרִי) כִּד אִיהוּ
 רַעוּא לְמַלְפָּא וְאֶתְנַחֵם בְּהַדִּיחָא.

בְּהַהִיא שַׁעְתָּא אֶתְעָרַת רוּחָא חָדָא מִסְטָרָא דְדָרוּם
 וְכָל רַעוּ וְחֻדְוָה וְאַסּוּתָא אֶתְעָר עַל עֲלָמָא.
 וּבְדִין סָלִיק צַפְרָא וְרַעוּא אֶשְׁתַּבַּח וְנִיחָא לְכָל אַסּוּרֵי
 מַלְפָּא דְאֵינוּן בְּבִי מְרַעֲיִהוּ. וְכַפָּא עֲמָא דִּיכְלִין
 לְמַנְדַּע מִרְזוּן טְמִירִין סְתִימִין דְּמַלְפָּא קְדִישָׁא.

אָמַר רַבִּי אַבָּא יוֹמָא חַד הָיִינָא אֲנָא וְרַבִּי יְהוּדָה
 דְּמִן עַבּוֹ (אזלי) בְּמַדְבְּרָא וְעָאֲלָנָא בְּמַעְרְתָּא
 חָדָא וְאַשְׁבַּחְנָא תַּמָּן סַפְרָא חָדָא עֲתִיקָא דְּמִן יוֹמִין
 קְדָמָאִין. פְּתַחְנָא לִיהּ וְאַשְׁבַּחְנָא דְחָוָה כְּתִיב בֵּיהּ

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

דְרוּם, וְכָל רַעוּן וְחֻדְוָה וְרַפּוּאָה מִתְעוּרְרִים עַל
 הָעוֹלָם. וְאִז עוֹלָה הַבְּקָר, וְנִמְצָא רַעוּן וּמְנוּחָה
 לְכָל אַסּוּרֵי הַמֶּלֶךְ שָׁהִם בְּבֵית חוֹלִים. אֲשֶׁרֵי
 הָעַם שֵׁיכּוֹלִים לְדַעַת מִתְפּוֹדוֹת הַטְּמִירִים
 וְהַנְּסֻתִים שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, יוֹם אֶחָד הָיִיתִי אֲנִי וְרַבִּי
 יְהוּדָה שָׁמֵן עַבּוֹ (חולכים) בְּמַדְבְּרָא, וְנִכְנַסְנוּ
 בְּמַעְרָה אַחַת, וּמְצָאנוּ שָׁם סֵפֶר עֲתִיק אֶחָד

אוֹתוֹ אֵילָן גָּדוֹל, וְכָל הַעֲנָפִים שָׁלוּ מִבַּיִם זֶה
 בְּזֶה, וְקוֹל מִתְעוּרָר מִתּוֹךְ נוֹף הָאֵילָן, וְקוֹרָא
 וְאֹמֵר: זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דְּדָבַר צוּה לְאֶלְפִי
 דוֹר אֲשֶׁר בָּרַת אֶת אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק.
 בֵּינוֹן שָׁקוּל זֶה מִתְעוּרָר, שׁוֹמַע אַבְרָהָם סָבָא
 וּמִתְעוּרָר, (א) כַּאֲשֶׁר הוּא רַעוּן לְמַלְכָּא,
 וּמִתְנַחֵם אֹתוֹ.

בְּאוֹתָהּ שַׁעָה מִתְעוּרָרַת רוּחַ אַחַת מַצֵּד

בְּרִישׁ מְלוֹי (ישעיה מ"ב) הֲרֵאשׁוֹנוֹת הִנֵּה בָּאוּ וְחֲדָשׁוֹת אֲנִי
מַגִּיד. וְאוֹקִים קָרָא בְּנִשְׁמַתְחוֹן דְּצַדִּיקָיָא. מִן יוֹמָא
דְּסָלִיק בְּמַחְשָׁבָה לְמַבְרֵי עֲלָמָא.

וְעַד לָא אֲתַבְרֵי עֲלָמָא כָּל רוּחִין דְּצַדִּיקָיָא הָווּ
גְּנִיזִין בְּמַחְשָׁבָה קָמִיָּה כָּל חַד וְחַד בְּדִיוֹקְנִיָּה.
בֵּינָן דְּצִייר עֲלָמָא אֲתַנְגְּלִין בְּלָהוּ וְקִימוּ בְּדִיוֹקְנִיָּהוּ
קָמִיָּה בְּרוּמֵי מְרוּמִים. לְבַתָּר יָתֵב לֹון בְּאוּצָר חַד
בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן לְעֵילָא. וְהָהוּא אוּצָר לָא מְלִיָּא
לְעֵלְמִין, וְתַדִּיר קָרִי הֲרֵאשׁוֹנוֹת הִנֵּה בָּאוּ וְחֲדָשׁוֹת
אֲנִי מַגִּיד. מָאן אֵינּוֹן אֲנִי מַגִּיד בּוֹלְהוּ בְּשִׁמְחָן וְלִית
תִּיאוּבְתָא וְכִיסוּפָא לְהֵאֵי אוּצָר אֶלָּא לְאַרְקָא בֵּיה
נִשְׁמַתִּין תַּדִּיר.

כְּמָה דְּגִיְהֵנָם לִית תִּיאוּבְתָא וְכִיסוּפָא אֶלָּא לְקַבְּלָא
נִשְׁמַתִּין לְאַתְדַּכָּאָה תַּפְּן וְכָל יוֹמָא קֵאֲרֵי חַב

לשון הקודש

וְעַמְדוּ בְּדַמּוּתָם לְפָנָיו בְּרוּמֵי מְרוּמִים, אַחַר
כִּד גִּתֵּן אוֹתָם בְּאוּצָר אֶחָד בְּגִין עֵדֶן
שְׁלַמְעֵלָה, וְאוֹתוֹ אוּצָר לָא מְלֵא לְעוֹלָמִים,
וְתַמִּיד קוֹרָא: הֲרֵאשׁוֹנוֹת הִנֵּה בָּאוּ וְחֲדָשׁוֹת
אֲנִי מַגִּיד. מַה הֵם אֲנִי מַגִּיד כְּלָם בְּשִׁמּוֹת.
וְאֵין תַּאֲוָה וְכַסּוּף לְאוּצָר הָוָה, אֶלָּא רַב
לְהוֹרִיק בּוֹ נִשְׁמּוֹת תַּמִּיד.
כְּמֹו שְׁלִגִיְהֵנָם אֵין תַּאֲוָה וְכַסּוּף אֶלָּא רַב

מִיָּמִים רֵאשׁוֹנִים. פִּתְחָנוּ אוֹתוֹ, וּמַצְאָנוּ שְׁהֵי
כְּתוּב בּוֹ בְּרֵאשׁ דְּבְרָיו: (ישעיה מב) הֲרֵאשׁוֹנוֹת
הִנֵּה בָּאוּ וְחֲדָשׁוֹת אֲנִי מַגִּיד, וּבְאֵר הַפְּסוּק
בְּנִשְׁמּוֹת הַצַּדִּיקִים. מִיּוֹם שְׁעֵלָה בְּמַחְשָׁבָה
לְבְרָא עוֹלָם.

וְעַד שְׁלֵא נִבְרָא הָעוֹלָם, כָּל רוּחוֹת הַצַּדִּיקִים
הָיוּ גְּנוּזוֹת בְּמַחְשָׁבָה לְפָנָיו, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד
בְּדַמּוּתוֹ. בֵּינָן שְׁצִיר אֶת הָעוֹלָם, הֲתַגְלוּ כְּלָם

הֵב. מָאי הֵב הֵב (אֵלָא) אֹקִיד אֹקִיד. וְהוּא אוֹצֵר
 נָטִיל כֹּל (אִינּוּן) נִשְׁמַתִּין אִינּוּן עַד זְמַנָּא דְאַלְבִּישׁ לֹון
 וְנַחְתִּי לְהַאי עֲלָמָא. וּמַגּוּ חוּבָה דְאָדָם קְדַמָּא
 דְאַמְשִׁיד סְטָרָא בִישָׂא לְעֲלָמָא אֶצְטְרִיכוּ לְאַלְבִּישָׂא
 אִינּוּן נִשְׁמַתִּין בְּלְבוּשָׂא דָא. דְהָא לְבוּשָׂא אַחֲרָא בְּעָא
 קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לְאַלְבִּישָׂא לְאִינּוּן נִשְׁמַתִּין. (ס"א וְאָמַר
 בְּהוּא סְפָרָא) וְהוּא (וְהוּא) אָמַר הוּא סְפָרָא עַד הָכָא
 שְׁתִּיקוּ (שְׁתִּיקוּ). וְעוֹד חֲמִינָא מִכָּאן וּלְהֵלָא אִתְּוֹן
 מַחִיקוּן דְלֹא אֶשְׁתְּמוּדְעוּן.

וּבְתַר חֲמִינָא לֹון בְּחֵלְמָא וְאָמְרוּ לִי שְׁתּוֹק וְלֹא
 תְּגַלִּי אֵלָא לְטִינְרָא תְּקִיפָא, וְכֹךְ עֲבִידְנָא.
 וְאֶשְׁבַּחְנָא בִּיהּ מָאִינִן דְלְבוּשָׂא אַחֲרָא זְמִין (דְזִמִּין)
 קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לְאַלְבִּישָׂא לְאִינּוּן נִשְׁמַתִּין לְזִימְנִין
 (לְזִמְנָא) דְאֵתִי. (אם בן) מֵתִים דְחִיו עַל יְדָא דִּיתְזַקְאֵל,
 מָאי טַעְמָא לָא עֶבֶד לֹון הוּא לְבוּשָׂא.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

(הוּא) אָמַר אוֹתוֹ סוֹפְרִי: עַד כָּאן שְׁתּוֹקוּ (שְׁתּוֹקוּ).
 וְעוֹד רְאִיתִי מִכָּאן וְהֵלָא אוֹתִיּוֹת מַחֻקוֹת
 שְׁלֹא יִדְעוּת.
 וְאַחַר כֵּךְ רְאִיתִי אוֹתָן בְּחֵלּוֹם, וְאָמְרוּ לִי:
 שְׁתּוֹק וְאֵל תְּגַלֶּה, אֵלָא לְפִלְעֵי הַתְּקִיפִי. וְכֹךְ
 עֲשִׂיתִי. וּמִצְאֵתִי בּוֹ שְׁפִלִים שֶׁל לְבוּשׁ אַחַר
 עֲתִיד הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא לְהַלְבִּישׁ אֶת אוֹתָן
 נִשְׁמוֹת לְעֲתִידִים (לְעֲתִיד) לְבָא. (אם בן) מֵתִים

לְקַבֵּל נִשְׁמוֹת לְטַהַר שֵׁם. וְכֹל יוֹם קוֹרָא: הֵב
 הֵב. מַה זֶה הֵב הֵב? (אֵלָא) שְׂרָף שְׂרָף. וְאוֹתוֹ
 אוֹצֵר לֹוֹקֵת כֹּל (אוֹתוֹ) הַנִּשְׁמוֹת הַלְלוּ, עַד זְמַן
 שְׁמֵלְבִישָׁם וּמוֹרִידֵם לְעוֹלָם הַזֶּה, וּמִתּוֹךְ חֲטָא
 אָדָם הִרְאִשׁוּן שְׁהַמְשִׁיד עַד הִרְעֵ לְעוֹלָם,
 הַצְטַרְכוּ לְהַלְבִּישׁ אוֹתָן נִשְׁמוֹת בְּלְבוּשׁ זֶה,
 שְׁהִרִי לְבוּשׁ אַחַר רְצַח הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא
 לְהַלְבִּישׁ לְאוֹתָן הַנִּשְׁמוֹת. (וְאָמַר בְּאוֹתוֹ סֵפֶר) וְהוּא

אֵלֶּא בְּגִין דְּלֹא מָטָא זְמַנָּא לְאַעְבְּרָא בְּעֵלְמָא הֵהוּא
 אֲוִירָא דְכִיָּא דְעֵבִיד לְבוּשִׁין. וּבְגִין כִּךְ אֲלִבִּישׁ
 לֹון אֵלֶּא כְּמַה דְהוּוּ, וְכִךְ יֵהֵא לְתַחֲיִית הַמֵּתִים, כִּר
 דֵּהֵהוּא זֹהֲמָא דְקַדְמִיתָא לָא אֲשַׁתְּפַח תַּפְּן.

כִּד נָפַק כִּר נֶשׁ מֵהֵא עֵלְמָא, כְּלָהוּ בִין צְדִיקֵי בִין
 חֲסִידֵי וּתְמוּמֵי וְחַיִּיבֵי וְרִשְׁעֵי. כְּלָהוּ עֲבָרֵי
 בְּאֲוִירָא, לְמַחְמֵי אָדָם קַדְמָאָה לְבְנֵי עֵלְמָא. וּמִתַּפְּן
 נָטִיל אֲוִרְחָא הֵן לְגַנְתָּא דְעֵדֹן הֵן לְגִיהֵנָם.

כָּל אֵינֹון דְאֲוִרְחִיתָהוּ לְגַנְתָּא דְעֵדֹן, מִתְקַרְבִּין לְגַבֵּי
 חוֹמָה דְלְכָר מֵאֵינֹון תְּלַת חוֹמוֹת דְתַפְּן. וּכְדִין
 נָפִיק חַד מְמַנָּא וְאֲתַעַר קַמֵּייהוּ וְקֵאֲרֵי וְאָמַר, זַפְּאִין
 אֲתוֹן צְדִיקֵיָא (בְּעֵלְמִין כּוּלְהוּ) בְּעֵלְמָא. וְהֵהוּא מְמַנָּא
 יַעֲזוּרֵי"אֵל שְׁמִיָּה, אֲוִלִּיף לֹון אֲוִרְחָא וְאֲזִלִּין קַמֵּיָה עַד
 תְּרַעָא חָדָא דְגִיְהֵנָם. הֵהוּא מְמוֹנָה קֵאֲרֵי בְּחִילִיָּה

לשון הקודש

וּחֲזִיבִים, כְּלָם עוֹבְרִים בְּדֶרֶךְ זֹו לְרֵאוֹת אֵת
 אָדָם הֵרֵאוֹשׁוֹן לְבְנֵי הָעוֹלָם, וּמִשָּׁם לֹוקְחִים

דֶּרֶךְ, הֵן לְגֵן עֵדֹן הֵן לְגִיְהֵנָם.

כָּל אֲוִרְחָא שְׁדַרְכָּם לְגֵן עֵדֹן, מִתְקַרְבִּים
 לְחוֹמָה הַחִיצוֹנִית מֵאוֹתָן שְׁלֹשׁ חוֹמוֹת שְׁשָׁם,

וְאֵז יוֹצֵא מְמַנָּה אַחַד, וּמִתְעוֹרֵר לְפָנֵיהֶם
 וְקוֹרָא וְאָמַר: אֲשַׁרְיָכֶם הַצְדִּיקִים (בְּכָל הָעוֹלָמוֹת)

בְּעוֹלָם וְאוֹתוֹ מְמַנָּה, שְׁמוֹ יַעֲזוּרֵא"ל, מְלַמֵּד
 אֲוִרְחָא אֵת הַדֶּרֶךְ, וְהוֹלְכִים לְפָנָיו עַד שֶׁעַר

שְׁחִיו עַל יְדֵי יְחֻזְקָאֵל, מַה הַטַּעַם לֹא עֲשָׂה
 לְהֵם אֵת אוֹתוֹ הַלְבוּשׁ?

אֵלֶּא מִשׁוּם שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַן לְהַעֲבִיר בְּעוֹלָם
 אוֹתוֹ אֲוִיר טְהוֹר שְׁעוֹשָׂה לְבוּשִׁים, וּמִשׁוּם זֶה

לֹא הַלְבִּישָׁם אֵלֶּא כְּמוֹ שְׁהֵם הָיוּ, וְכִךְ יִהְיֶה
 לְתַחֲיִית הַמֵּתִים, כִּרְטָא שְׁאוֹתָהּ זְהֲמָא שְׁל

הַתַּחֲלָה לֹא נִמְצְאוֹת שָׁם.

כְּשִׁינְצֵא אָדָם מִהָעוֹלָם הַזֶּה, כְּלָם, בִּין
 צְדִיקִים בִּין חֲסִידִים וּתְמוּמִים וְרִשְׁעִים

וְאָמַר, צָנוּן תִּנָּנָא צָנוּן יְקִידְתָּא. בְּהֵיִא שְׁעֵתָא,
 בְּבִהִילוֹ מִצָּנְנִין לָהּ וְעָאֲלִין פּוֹלְהוּ וּמַבְלִין וְעֵבְרִין.
 וְכָל אֵינּוֹן תִּיִבּוֹן אֶתְמַסְרֵן בִּידָא דְדוּמָ"ה וְעָאֲלִין
 בְּגֵיהֶנּוּם. וְכָל אֵינּוֹן זַפְּאִין, לָא אֶתְמַסְרֵן בִּידוּי. אֶלָּא
 (בִּידָא) דְהָא מְמוֹנָה.

וּבַתֵּר דְּטַבְלִין וְעֵבְרִין, הֵהוּא מְמוֹנָה אָזִיל קַמֵּיהוּ
 עַד דְּמַטָּאן לְשׁוּר דְּגִנְתָּא דְעַדָּן וְהֵהוּא
 מְמוֹנָה קְאָרִי לְפִתְחָא וְאֹמַר, (ישעיה כ"ו) פִּתְחוּ שְׁעָרִים
 וַיָּבֹא גוֹי צְדִיק שׁוֹמֵר אֲמוּנִים. כְּדִין פִּתְחִין פִּתְחָא
 וְאֵעִיל לֹון, וְכֵן בְּכָל פִּתְחָא וּפִתְחָא.

כִּיּוֹן דְּעָאֲלִין לָגוּ אֶתֶר דְּצְדִיקָיָא, צְדִיקָיָא אֶחְרָנִין
 קַיִימִין וּבְמָה חֲדוּהָ עַל חֲדוּהָ עַל צְדִיקָיָא וְכָל
 בְּנֵי מְתִיבְתָּא חֲדָאן. לְסוּף תִּלְתָּא יוֹמִין דְּאֶתְטַמְרֵן
 בְּהִיכְלִין יְדִיעֵן נַפְקִי וְאֹיֶרָא נָשְׁבִי וּמִתְצַיִרֵן פּוֹלְהוּ

לשון הקודש

ואותו ממנה קורא לפתח ואומר: פתחו
 שערים ויבא גוי צדיק שמר אמונים (ישעיה
 כו). אז פותחים פתח ומכניסים אותם, וכך
 בכל פתח.

כיוון שנכנסו לתוך מקום שצדיקים אחרים
 עומדים, כמה חדוה על חדוה על הצדיקים,
 וכל בני הישיבה שמחים. לסוף שלשה ימים
 שמתחבאים בהיכלות ידועים, יוצאים
 ואוירים נושבים, ומצטרפים כלם

אחד של הגיהנום, ואותו ממנה קורא בחיל
 ואומר: צננו העשן! צננו השרפה! באותה
 שעה מצננים אותה בבחילות, ונכנסים כלם
 ומבליים ועוברים, וכל אותם רשעים
 נמסרים ביד דומ"ה ונכנסים בגיהנום, וכל
 אותם צדיקים לא נמסרים בידיו, אלא (דף)
 הממנה הזה.

ואחר שטובלים ועוברים, הממנה הזה
 הולך לפניהם עד שמגיעים לחומת גן עדן,

בְּדִיוֹקְנֵיהֶוּ. מִכָּאן וְלַהֲלָאָה יִרְתִּין אַחֲסַנַת יְרוּתָא
בְּדָקָא חֲזִי לְכָל חַד.

חֲזוּתָא דְאַתְחִזִי בְּגֵנְתָא דְעֵדֵן מִחִזִּי יִקְרָא דִּיוֹקְנָא
דְכָל דִּיוֹקְנִין וְגוֹן דְכָל גּוֹנִין. דְּמִלְפָּא
קְדִישָׁא לֹא אֲתַגְלִי בְּהִיכְלָא וְלֹא בְּאַתְרַּחְד. אֶלָּא
אַתְפַּתַּח רְקִיעָא מְרַקְמָא עַל גְּבִי גֵנְתָא לְאַרְבַּע סְטָרִין
וְאַתְמַלִּיא מִזִּיּוּא יִקְרָא קְדִישָׁא וְאַתְחִזִי תַפְּן, וְאַתְהֵנֵן
כּוּלְהוּ צְדִיקֵיָא. מָאן חָמָא חֲדוּה וְכַסּוּפָא דְהֵתוּא
נִזְעִים יִי.

עַד פָּאן הָהּ לִי רְשׁוֹ לְמַחְמִי בְּהֵהוּא סְפָרָא.
אַדְמַקִּיפְנָא לְמַחְמִי יִתִּיר בֵּיתָה, פְּרַח מִן יָדִי וְלֹא
חֲמִינָא לִיהָ. אֲשֶׁתְּאַרְנָא עֲצִיב וּבְכִינָא. דְּמִיכְנָא תַפְּן
בְּהֵהוּא מְעֵרְתָא וְחֲמִינָא לִיהָ (לְהֵהוּא) דְּהָהּ לְבִישׁ מְנָא.
אָמַר לִי ר' לָמָּה לָךְ לְמַבְכִּי וְלֹא תִתְעַצֵּב (ס"א מִמָּאן)
מִמָּה דְהָהּ בְּהֵהוּא סְפָרָא. פְּרַח לְגַבִּיהָ וְנִטְלִיהָ וְעַד

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

וְכַסּוּף קְדוּשׁ שֶׁל אוֹתוֹ נֵעֵם הוּא.
עַד פָּאן הָיָה לִי רְשׁוֹת לְרֵאוֹת בְּאוֹתוֹ סְפָר.
בְּשֶׁהִקְפֵנו לְרֵאוֹת בּוֹ יוֹתֵר, פְּרַח מִיָּדִי וְלֹא
רְאִיתִי אוֹתוֹ. נִשְׁאַרְתִּי עֲצוּב וּבְכִינִי, יִשְׁנַתִּי
שֵׁם בְּאוֹתָהּ מְעֵרָה וְרְאִיתִי אוֹתוֹ (אֵת אוֹתוֹ)
שֶׁהָיָה לְבוּשׁ מְדִים. אָמַר לִי, רַבִּי, לָמָּה לָךְ
לְבָבוֹת? וְאֵל תִּתְעַצֵּב (מִמּוֹ) מִמָּה שֶׁהָיָה בְּאוֹתוֹ
סְפָר. פְּרַח אֵלָיו וּלְקַחְהוּ, וְעַד שֶׁלֹּא יֵצֵא

בְּדִמְיוֹתֵיהֶם. מִכָּאן וְהֵלָאָה יוֹרְשִׁים יִרְשָׁה
כְּרָאוּי לְכָל אֶחָד וְאַחֶד.
מִרְאָה שְׁנֵרְאָה בְּנֵן עֵדֵן מִפְּרֵאָה נִכְבֵּד,
דְּמוּת כָּל הַדְּמִיוֹת, וְגוֹן שֶׁל כָּל הַגְּנֻנִים. שְׁמֵלֶךְ
הַקְּדוּשׁ לֹא מִתְגַלֶּה בְּהִיכָל וְלֹא בְּמִקּוּם אֶחָד,
אֶלָּא נִפְתַּח רְקִיעַ מְרַקֵם עַל גַּב הַגֶּן לְאַרְבַּעַה
צְדָדִים, וּמִתְמַלֵּא מִזִּיּוּ כְבוֹד הַקְּדוּשׁ וְנִרְאָה
שֵׁם, וְנִהְיִים כָּל הַצְּדִיקִים. מִי רָאָה חֲדוּה

לֹא יִפּוֹק מִהָאֵי עֲלָמָא גָּנִיז לִיהַּ בְּהַהוּא מְעַרְתָּא
 דְּמַדְבְּרָא דָּא, וְהַשְׁתָּא דְּהוּהַ מִתְּגַלִּי לְחַיֵּיא הָכָא, פְּרַח
 בְּאַוִירָא לְנִטְלִיהַּ.

מִכָּאֵן וְהִלְלָהּ זִיל לָךְ לְאוֹרְחָךְ, וּמַהֲהוּא יוֹמָא וְעַד
 הַשְׁתָּא לֹא אֲתַגְלִי לִי וְלֹא זְכִינָא לְמִשְׁמַע
 מִמָּאן הוּהַ. וּבְכָל זְמַנָּא דְּאֲנָא דְּכִירְנָא, אֲשֶׁתְּאַרְנָא
 עֲצִיב. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, דִּילְמָא קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא
 בְּעֵי בִיקְרִיָּה דְּלֹא בְּעֵי דִיתְגְּלִי בְּעֲלָמָא.

עַד דְּהוּוּ יִתְבִּי וְלַעָאן בְּמַלְיָן אֲחֵרֵינִן עֲלֵאִין וַיִּקְרִינִן
 נֶהַר יִמָּא קָמוּ וְאִזְלוּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר הַשְׁתָּא
 עֵידָן רַעֲוָא מִקָּמִי מִלְכָּא קִדִּישָׁא, נִימָא מִיְלִי
 דְּאוֹרִיתָא וְנִתְעַסְק בָּהּ וְנִשְׁתַּתַּף בְּשִׁכְיִנְתָּא. פְּתַח
 וְאָמַר, (תהלים ה) יְהוָה בְּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי בְּקֶר אֶעְרוֹף
 לָךְ וְאֶצְפָּה. (ע"כ). אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּלַעַם חֵיִיבָא, מָאן
 קָטִיל לִיהַּ, וְהִידָּךְ אֶקְטִיל. אָמַר רַבִּי יִצְחָק זְכוּ'. (עד
 כאן מההשמטות).

לשון הקודש

רוּצָה בְּכַבּוּדוֹ שְׁלֵא רוּצָה שְׂתִּתְגַּלָּה בְּעוֹלָם.
 עַד שֵׁנִשְׁבוּ וְעַסְקוּ בְּדַבְרִים אַחֲרִים עֲלִיוֹנִים
 וְנִכְבְּדִים, הָאִיר הַיּוֹם. קָמוּ וְהִלְכוּ. אָמַר רַבִּי
 אֶלְעָזָר, כַּעַת עַת רְצוֹן מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ,
 נֹאמַר דְּבָרֵי תוֹרָה וְנִתְעַסַּק בָּהּ וְנִשְׁתַּתַּף
 בְּשִׁכְיִנְהַּ. פְּתַח וְאָמַר, ה' בְּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי
 בְּקֶר אֶעְרֹף לָךְ וְאֶצְפָּה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,

מִהֶעוֹלָם הוּהַ, גָּנִז אוֹתוֹ בְּאוֹתָהּ מְעַרְהַ
 שְׁבַמְדְּבַר הוּהַ, וְכַעַת שְׁהִיָּה מִתְּגַלָּה לְחַיִּים
 כָּאֵן, פְּרַח בְּאוִיר וְלָקְחוּ.

מִכָּאֵן וְהִלְלָהּ לָךְ לְדַרְכְּךָ. וּמֵאוֹתוֹ יוֹם וְעַד
 עַבְשׁוּ לֹא הִתְגַּלָּה לִי וְלֹא זְכִינִי לְשִׁמְעַ מִמִּי
 הוּהַ, וּבְכָל זְמַן שְׁאֲנִי נֹזֵכֵר, אֲנִי נִשְׁאַר עֲצִיב.
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אוֹלֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

השלמה מההשמטות (נ"א סימן י)

לֵאמֹר הִנֵּה עִם יֵצֵא מִמִּצְרַיִם. אִי תִימָא דְהָא צְרִידָא
 לְנִטְלָא פִיפּוּסִין וַיּוֹחֲסִין דִּילְהוֹן, לָא
 אִי־צְטְרִידָא אֶלְא אֹרַח פְּלָל דְכְּתִיב הִנֵּה עִם יֵצֵא. מָאִי
 טַעְמָא, מְשׁוּם דְהָכִי קָרִי לֹון פִּטְרוֹנָא דִּילְהוֹן כַּמָּה
 זְמַנִּין. וְעַל דָּא לָא תִטְעִי דְכְּתִיב (שמות ה) שְׁלַח אֶת עַמִּי
 בְּכָל זְמַן.

וְעוֹד כִּד נִטְלַת עֵיטָא עֲלֵייהוּ עִם פְּרַעְיָה בְּלִישְׁנָא
 דָּא יִכְלַת לְהוֹ. דְכְּתִיב, (שמות א) הִנֵּה עִם בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל רַב וְעַצוּם מִמֶּנּוּ. אֹפֶךְ הַשְּׁתָּא דְכְּתִיב, הִנֵּה
 עִם יֵצֵא מִמִּצְרַיִם וְלֹא אֶפִיק לֹון אַחְרָא, אֶלְא אִיהוּ
 מִנְרַמִּיָּה נֶפֶק. וּבְגִין כִּד תִּיכּוּל לְאַבְרָשָׁא לֹון.

הִנֵּה כֶּסֶה אֶת עֵינַי הָאָרֶץ, אֵיִת דְאִמְרֵי סִיחּוֹן וְעוֹג
 דְקַטְלֵי (דקטל) לֹון יִשְׂרָאֵל, דְהוּוּ עֵינָא דְאַרְעָא.

לשון הקודש

תַּטְעָה שְׁכֵתוֹב שְׁלַח אֶת עַמִּי, בְּכָל זְמַן.
 וְעוֹד, בְּשִׁלְקָהָת עֲצָה עֲלֵיהֶם עִם פְּרַעְיָה,
 בְּלִשׁוֹן זֶה יְכַלַּת לְהֶם, שְׁכֵתוֹב הִנֵּה עִם בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל רַב וְעַצוּם מִמֶּנּוּ. גַּם כָּאן, שְׁכֵתוֹב
 הִנֵּה עִם יֵצֵא מִמִּצְרַיִם. וְלֹא הוֹצִיא אוֹתָם
 אַחַר, אֶלְא הוּא מַעֲצָמוּ יֵצֵא, וּמְשׁוּם כִּד
 תּוּכַל לְהַרְעָה לְהֶם.

הִנֵּה כֶּסֶה אֶת עֵינַי הָאָרֶץ. יֵשׁ אוֹמְרִים, סִיחּוֹן

בְּלַעַם הִרְשַׁע מִי הִרְג אֹתוֹ, וְאִיךְ נִהְרַג? אָמַר
 רַבִּי יִצְחָק וְכֵלִי: ע"כ מִהַה־שְּׁמֻטוֹת.

השלמה מההשמטות נ"א סימן י

לֵאמֹר הִנֵּה עִם יֵצֵא מִמִּצְרַיִם. אִם תֵּאמַר
 שְׁתֵּרֵי צְרִידָא לְקַחַת שְׁמוֹת וַיּוֹחֲסִין שְׁלָהֶם –
 לָא צְרִידָא, אֶלְא דְרַדְךָ פְּלָל, שְׁכֵתוֹב הִנֵּה עִם
 יֵצֵא. מָה הַטְעָם? מְשׁוּם שְׁכֵדָא קָרָא לְהֶם
 הַפְּטְרוֹן שְׁלָהֶם כַּמָּה פְּעָמִים. וְעַל זֶה אֵל

אֶלֶּא כִּד אֵיִתִּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַרְבֵּה עַל אֶרְעָא
 דְּמִצְרַיִם. כְּתִיב, (שמות י') וַיִּכַּס אֶת עֵינַי כָּל הָאָרֶץ וַתִּחַשְׁדּוּ
 הָאָרֶץ. אֲמַאי, בְּגִין דְּכָל חֲרָשִׁין וְקַסְמִין דְּעֵלְמָא לֹא
 יִכְלִין לְמַעְבַּד חֲרָשִׁין אֶלְעָא מְלָה חָדָא בְּדִרְגָּא חָדָא,
 בְּזִמְנָא חָדָא. וְעָמָא דָּא אֵיִתִּי עֲרוּב מִבּוֹלְבַל מִפְּמָה
 זִינִין מִבּוֹלְבַלִּין אֵלִין בְּאֵלִין, עַד דְּלֹא יִכְלוּ כָּל חֲרָשִׁין
 וְקַסְמִין לְמִיקָם. וְדָא הוּא וַיִּכַּס אֶת עֵינַי כָּל הָאָרֶץ.
 וְהִכָּא כְּתִיב, וַיִּכַּס אֶת עֵינַי הָאָרֶץ וְהִכִּי הוּא וְדָאִי.

אָמַר ר' אַבָּא בְּלָק וּבְלָעָם לָא הָוָה בְּעֵלְמָא חֲרָשִׁין
 וְקַסְמִין בְּזוֹתֵיהוּ (בלעם) חִילִּיה וְתוֹקֶפִיה הָוָה
 בְּפּוֹמִיָּה וְעֵינִיה. בְּלָק חִילִּיה וְתוֹקֶפִיה הָוָה בְּעוֹבְדָא
 דְּיָדִין. וְדָא אֵיִצְטְרִיךְ לְדָא, דְּהָא כָּל זִינֵי חֲרָשִׁין
 דְּעֵלְמָא בְּפּוֹמָא וְעוֹבְדָא הוּא, וּבְהוּ תְלִיין. בְּלָעָם הָוָה
 לִיה לִישָׁן וְלֹא יָדִין, בְּלָק הָוָה לִיה יָדִין וְלֹא לִישָׁן.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

כָּל הָאָרֶץ, וְכֹאן כְּתוּב וַיִּכַּס אֶת עֵינַי הָאָרֶץ,
 וְכֹדָּ הוּא וְדָאִי.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּלָק וּבְלָעָם לֹא הָיוּ בְּעוֹלָם
 מְכַשְׁפִּים וְקוֹדְמִים כְּמוֹתָם. (בלעם), חִילוּ וְכֹחוּ
 הָיָה בְּפִיו וְעֵינָיו. בְּלָק, חִילוּ וְכֹחוּ הָיָה בְּמַעֲשֵׂה
 יָדָיו. וְזֶה צְרִיךְ אֶת זֶה, שְׁחָרִי כָּל סוּגֵי
 הַכְּשָׁפִים שֶׁל הָעוֹלָם, בְּפֶה וּבְמַעֲשֵׂה הוּא,
 וּבְהֵם תְּלוּיִים. לְבַלְעָם הָיָה לְשׁוֹן וְלֹא יָדָיו,
 לְבַלְק הָיוּ יָדָיו וְלֹא לְשׁוֹן.

וְעוֹג שִׁישְׁרָאֵל הִרְגוּ אוֹתָם, שְׁחָרִי עֵינַי הָאָרֶץ.
 אֶלֶּא כְּשֶׁהֵבִיא הַקּוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא אַרְבֵּה עַל
 אֶרֶץ מִצְרַיִם, כְּתוּב וַיִּכַּס אֶת עֵינַי כָּל הָאָרֶץ
 וַתִּחַשְׁדּוּ הָאָרֶץ, לְמָה? מִשּׁוּם שֶׁכָּל מְכַשְׁפֵי
 וְקוֹסְמֵי הָעוֹלָם לֹא יִכְלוּ לַעֲשׂוֹת כְּשָׁפִים, אֶלֶּא
 רַק דְּבַר אֶחָד בְּדִרְגָּה אַחַת בְּזִמְנָא אֶחָד, וְעַם
 זֶה הֵבִיא עָרֹב מְבַלְבֵּל מִפְּמָה מֵינִים
 מְבַלְבְּלִים אֵלָיו בְּאֵלָיו, עַד שֶׁלֹּא יִכְלוּ כָּל
 מְכַשְׁפִּים וְקוֹסְמִים לַעֲמֹד, וְזֶהוּ וַיִּכַּס אֶת עֵינַי

אָזְלוּ חֲבֵרֵיָא עַד דְּמָטוּ תַד בִּי חֶקֶל וְשִׁמְשָׁא הָוָה
 תְּקִיף לַחֲדָא. תָּמוּ תְּהוּא בִּי חֶקֶל בְּשִׁפּוּרוֹ
 דְּעֵשְׂבִין וּמִיּוֹן נִפְקִין לְכָל סֵטֵר וְאֵילְנֵי חֶקְלָא סְגִיֵּאִין.
 יְתִבוּ תַמָּן. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כַּמָּה יָאוּת אֶתֶר דָּא
 לְגַיְיחָא בֵּיה.

אֲדַהּוּ יְתִבִי, הָא הוּיָא רַבְרָבָא אֲתָא בְּתוֹקְפָא
 דְּשִׁמְשָׁא וְאֶעְבֵּר קַמֵּיהוּ. אָמַר לֵיה רַבִּי
 אֶלְעָזָר, תּוּיָא תּוּיָא, סָטִי לָךְ מְאֹרְתָךְ, דְּהָא תָּב תְּהוּא
 גִּבְרָא וְאַתְנַחַם עַל מָה דְּעֵבֵד, וְלֹא יוֹסִיף לְמַעְבֵּד
 הֵהוּא מְלָחָה. תְּוֹהוּ תְּבֵרֵיָא. אָמַר ר' אַבְבָּא מָאִי הוּא.
 אָמַר לֹון שְׁתוֹקוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, תּוּיָא תּוּיָא, לְבַתָּר דְּלַחֲשֵׁי לָךְ
 מִן שְׁמִיָא, אֲתַנַּחַם תְּהוּא גִּבְרָא וְשׂוּי בְּרַעוּתֵיה
 דְּלֹא יְתִיב בֵּיה לְעֵלְמִין סָטִי לָךְ מְאֹרְתָךְ. קָם תּוּיָא
 בְּקִיּוּמֵיה וְלֹא נָטִיל הָכָא וְהָכָא. תָּב כְּמִלְקַדְמִין. אָמַר

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הָאִישׁ וְהַתְּנַחֵם עַל מַה שֶּׁעָשָׂה וְלֹא יוֹסִיף
 לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ הַדְּבָר. תְּמַחוּ הַחֲבֵרִים. אָמַר
 רַבִּי אַבְבָּא, מַהוּ? אָמַר לְהֵם, שְׁתַּקּוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, נַחֲשׁ נַחֲשׁ, לְאַחַר
 שְׁלַחֲשׁוּ לָךְ מִהַשְּׁמַיִם, הַתְּנַחֵם אוֹתוֹ הָאִישׁ
 וְשֵׁם בְּרַצּוֹנוֹ שְׁלֹא יֵשׁוּב בּוֹ לְעוֹלָמִים, סָטָה
 לָךְ מְדַרְבְּךָ. עֵמֵד הַנַּחֲשׁ עַל עַמּוּדוֹ, וְלֹא לָקַח
 לְכָאן וּלְכָאן. שָׁב כְּמוֹ מִקְדָּם. אָמַר לוֹ, נַחֲשׁ

הַלְכּוּ הַחֲבֵרִים עַד שֶׁהִגִּיעוּ לְשַׂדֵּה אַחַת,
 וְהַשְּׁמֵשׁ הִיָּתָה חֲזָקָה מְאֹד. רָאוּ אֶת אוֹתוֹ
 בֵּית הַשַּׂדֵּה בִּפְנֵי הָעֵשְׂבִים, וּמִיּוֹם יוֹצְאִים לְכָל
 צֶדַע וְעֲצֵי הַשַּׂדֵּה רַבִּים. יֵשְׁבוּ שָׁם. אָמַר רַבִּי
 אֶלְעָזָר, כַּמָּה נֹאֵה מְקוּם זֶה לְנוּחַ בּוֹ.

עַד שֶׁיֵּשְׁבוּ הַרִי נַחֲשׁ גָּדוֹל כֹּא בַחֲזֵק הַשְּׁמֵשׁ
 וְעֵבֵר לְפָנֵיהֶם. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, נַחֲשׁ
 נַחֲשׁ, סָטָה לָךְ מְדַרְבְּךָ, שְׁהִרִי שָׁב אוֹתוֹ

לִיָּהּ, חוּיָא חוּיָא, יִדְעָנָא מָה דְאַתְּ בְּעִי, תוּב מֵאַרְחָךְ.
 דְּהָא גוֹי תִּיבָא אַתִּי, דְּעֵבִיד בִּישׁ לְחַד יוֹדָאי. וְהָא
 הוּא נָאִים שָׁכִיב בְּמַעְרְתָא דִּילָךְ, זִיל וְקַטְלִיהּ. מִדְּ
 אַחֲדָר הַהוּא חוּיָא וְדִלְג דְּלוּגִין קַמִּיָּהוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אִי לָא חוּיָא הָבָא, בְּמָה בִישׁוּן
 הָוָה עֵבִיד הָאִי חוּיָא. דְּהָא כַּד בַּר נָשׁ יוֹדָאי
 עֵבֵד עוֹבְדָא דְחוּבָא, וְעַד לָא תַב בְּתִיּוּבְתָא, לְחִישׁוֹ
 לִיָּהּ לְהָאִי חוּיָא לְקַטְלָא לִיָּהּ. וְאִימְלֹךְ הַהוּא בַר נָשׁ
 בֵּין כַּד וּבֵין כַּד, וְאַתְנַחַם מִחוּבִיָּהּ. וְאָמַר דְּלָא יתוּב
 לְעֻלְמִין לְהָאִי חַטָּאָה וְעַל דָּא אֲשֶׁתִּיּוּב מִן דִּינָא.

אָמְרוּ חֲבֵרֵיָּא לְרַבִּי אֶלְעָזָר, בְּמָה יִדְעֵתָּ. אָמַר לְהוּ,
 סִימָנָא יְתֵב לִי אַבָּא, וְאַנָּא אֲשֶׁתִּמּוֹדְעָנָא בֵּיהּ.
 אָמְרוּ לִיָּהּ, תִּינַח חוּיָא דְאֲשֶׁתִּמּוֹדְעַת בֵּיהּ. הַהוּא
 דְּאַתְנַחַם וְתַב מִחוּבִיָּהּ בְּמָה יִדְעֵתָּ. אָמַר לְהוּ, כַּד

לשון הקודש

שב בתשובה לחשו לנחש הוה להרג אותו,
 ונמלך אותו האיש בין כד ובין כד, והתנחם
 מחטאו, ואמר שלא ישוב לעולמים לאותו
 החטא, ועל כד נצול מן הדין.

אָמְרוּ החברים לרבי אלעזר, במה ידעתי?
 אמר להם, סימן נתן לי אבא, ואני יודע
 אותו. אמר לו, מילא הנחש שיודעת בו, אותו
 שהתנחם ושׁב מחטאו במה ידעתי? אמר

נחש, ידעתי מה שאתה רוצה, שוב
 מדרךך, שהרי גוי רשע בא שעשה רע
 ליהודי אחד, והרי הוא ישן שוכב במערה
 שלך, לך והרגהו. מיד תור אותו הנחש
 ודלג דלוגים לפניכם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אִם לָא הוּיָתִי פַּה, בְּמָה
 רְעוּת הִיָּה עוֹשָׂה הַנְּחָשׁ הַזֶּה, שְׁהָרִי אָדָם
 יְהוּדִי אַחַד עֲשָׂה מַעֲשֵׂה שֶׁל חַטָּא, וְעַד שְׁלָא

הָזֶה אָזִיל הַהוּא תוֹיָא, קְשָׁקְשׁוּי הָווּ סְלָקוֹן וְזַנְבוּי
זְקִיף וְאִיחוּ דְאָזִיל (אָזִיל) בְּבַהִילוֹ. רוּחָא חָדָא חָזָה אָזִיל
לְקַבְלִיה וְהוּזָה קְאָרִי קְמִיָה, תוּב מְאָרְחָךְ. דְהָא תָב
מְחוּבִיָה וְאִתְנַחֵם הַהוּא בַר נֶשׁ.

וְהַהוּא תוֹיָא בִישָׂא לָא חָזָה צִיַת עַד דִּיתְנֹון לִיה
בּוֹפֶר בְּהַדִיָה בְּאַתְרִיה דְהַהוּא בַר נֶשׁ
דְאַתְחִיב קְטוּלָא וְתָב. דְכַךְ אֹרְחִי דְחַוְיָא עִילָא
וְתַתָּא, פִּינֹן דְאַתְיִיחִיב לִיה רִשׁוֹ, לָא תָב עַד דְאַשְׁלִים
הַהוּא דִינָא בִישָׂא דְאַתְיִיחִיב לִיה רִשׁוֹ לְמַעְבַד, אוּ
דִיתְנֹון לִיה בְּאַתְרִיה חֵיבָא אַחְרָא בְּבוֹפְרָא. דְהָא
בְּרִיקְנִיָא לָא יִפּוֹק. פִּינֹן דְאַתְיִיחִיב לִיה רִשׁוֹ.

אָמְרוּ לִיה, תִּינַח כָּל דָּא. הַהוּא גּוֹי דְאַמְרַת דִּיהַבְתָּ
לִיה בּוֹפְרָא, בְּמָאי יִדְעַתָּ. אָמַר לוֹן, פִּינֹן
דְמִלְלִית לְחַוְיָא, הַהוּא רוּחָא דְחָזָה אָזִיל לְקַבְלִיה

לשון הקודש

– פִּינֹן שְׁנַתְנָה לוֹ רִשׁוֹת, לָא שָׁב עַד
שְׁהַשְׁלִים אוֹתוֹ הַדִּין הַרַע שְׁנַתְנָה לוֹ רִשׁוֹת
לְעִשׂוֹת, אוּ שְׁיַתְנֹו לוֹ בְּמִקּוּמוֹ רִשָׁע אַחַר
בְּכַפֵּר, שְׁהָרִי בְּרִיקְנֹות הוּא לָא יַעֲזָא, פִּינֹן
שְׁנַתְנָה לוֹ רִשׁוֹת.

אָמְרוּ לוֹ, מִיִּלָּא כָּל זֶה, אוֹתוֹ גּוֹי שְׁאַמְרַתָּ
שְׁנַתְתָּ לוֹ כְּכַר בְּמָה יִדְעַתָּ? אָמַר לְהֶם, פִּינֹן
שְׁדַבְרַתִּי לְנַחֵשׁ, אוֹתוֹ רוּחַ שְׁהִיָתָה בְּנִגְדוֹ

לְהֶם, בְּשִׁהִיָה הוֹלֵךְ אוֹתוֹ הַנַּחֵשׁ, הַקְשָׁקְשָׁים
שָׁלוּ הִיוּ עוֹלִים וְזַנְבוּ וְקוּף, וְהוּא שְׁהוֹלֵךְ (הוֹלֵךְ)
בְּבַהִילוֹת, רוּחַ אַחַת הִיָתָה הוֹלֵכַת בְּנִגְדוֹ
וְקוֹרָאת לְפָנָיו: שׁוּב מִדְרָכְךָ, שְׁהָרִי שָׁב
מִחַטָּאוֹ וְהִתְנַחֵם אוֹתוֹ הָאִישׁ.

וְאוֹתוֹ הַנַּחֵשׁ הַרַע לָא הִיָה מְצִיַת עַד שְׁיַתְנֹו
לוֹ כְּכַר אוֹתוֹ בְּמִקּוּם אוֹתוֹ אָדָם שְׁהַתְחִיב
מִיָתָה וְשָׁב. שְׁכַךְ דְרַךְ הַנַּחֵשׁ לְמַעְלָה וּלְמַטָּה

וְלַחַיֵּשׁ לִיּה דִיתוּב לְאוֹרְחֵיהּ דְּהָא אֲתִנְתָּם הֵהוּא בַר
נָשׁ. דְּלִיג תְּהוּא רוּחָא עַל אוֹדְנֵיהּ. (אוֹדְנֵי וְאָמַר לִי).

תְּוֹהוּ חֲבַרְיָא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, נִיחָךְ וְנַחֲמֵי,
דְּהָא חוּיָא עָבַד מָה דְעָבַד. קָמוּ וְקַרְיֵבוּ
גַבֵּי חַד מִיַּנְרָא בְּתַהוּא בֵּי חֶקַל, אֲשַׁכְּחוּ לְתַהוּא גּוֹי
דְּמִית וְתַהוּא נָחַשׁ בְּרִיךְ עַל עֲקֻבְיָהּ וְלֹא הָוָה אֲבָדִיל
מִנֵּיהּ, וּבִתַּר אֲתַפְּרֵשׁ מֵעֲקֻבְיָהּ וְסָלִיק עַל גְּרוּנֵיהּ
וְאֲבָרִיךְ תַּמָּן. וּמִתַּמָּן נָחִית עַל עֲקֻבְיָהּ, דְּלֹא הָוָה
מִתַּפְּרֵשׁ מִנֵּיהּ.

אֲשַׁכְּחוּ לִיּה אֲרַנְקֵי חַד מְלֵיא דִינְרִין דְּגִזְוִיל לְחַד
יּוֹדָאי בְּאַרְחָא וּמְחָא לִיּה. נָטַל רַבִּי אֶלְעָזָר
יַת אֲרַנְקֵי. אָמַר, בְּרִיךְ רַחֲמָנָא דְּבִכּוּלָא עֶבֶד
שְׁלִיחוּתָא. תְּבוּ לְתַהוּא אֲתַר דְּהוּוּ (אֲוֹלֵי).

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (ישעיה מ"ג) מֵאֲשֶׁר יִקְרַת בְּעֵינַי
נִכְפַּדְתָּ וְאֲנִי אֶהְבַּתִּיךָ וְאַתָּן אָדָם תַּחְתִּיךָ

לשון הקודש

על עקבו, שלא היה נפרד ממנו.
מֵצֵאוּ לוֹ אֲרַנְק אֶחָד מְלֵא דִינְרִים שְׁגִזְוִיל
מִיהוּדֵי אֶחָד בְּדִרְדָּךְ וְהִפָּה אוֹתוֹ. לְקַח רַבִּי
אֶלְעָזָר אֶת הָאֲרַנְקֵי. אָמַר, בְּרוּךְ הַרְחֵמָן
שֶׁבְכָל הוּא עוֹשֶׂה שְׁלִיחוּת. שָׁבוּ לְאוֹתוֹ מְקוֹם
שְׁדָוִי (הוֹלְכִים).

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, מֵאֲשֶׁר יִקְרַת
בְּעֵינַי נִכְפַּדְתָּ וְאֲנִי אֶהְבַּתִּיךָ וְאַתָּן אָדָם

וְלוֹחֶשֶׁת לוֹ שֵׁיטוּב לְדַרְכּוֹ, שְׁהָרִי אוֹתוֹ אָדָם
הַתְּנַחֵם, דְּלָגָה אוֹתָהּ רוּחַ עַל אֲזִנּוֹ (אֲזִי וְאִמְרָה לִי).
תְּמַחֲהוּ הַחֲבַרְיִים. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, גִּלְדָּךְ
וְנִרְאָה, שְׁהָרִי הַנְחָשׁ עֲשֶׂה מָה שְׁעֲשֶׂה. קָמוּ
וְקַרְבּוּ לְסַלַע אֶחָד בְּאוֹתוֹ בֵּית שְׁדָה, וּמֵצֵאוּ
אוֹתוֹ הַגּוֹי מִתּוֹ וְאוֹתוֹ נָחַשׁ בְּרוּךְ עַל עֲקֻבוֹ,
וְלֹא הָיָה נִבְדָּל מִמֶּנּוּ. וְאַחַר כֵּן נִפְרַד מֵעֲקֻבוֹ
וְעָלָה עַל גְּרוּנוֹ וְנִכְרַךְ שָׁם, וּמִשָּׁם הָיָה יוֹרֵד